20/07/2020

Отбелязваме паметта на св. пророк Илия

Свети пророк Илия (3 Цар. 16:29; гл. 17-19) живял през времето на израилския цар Ахав. Родил се в Галаадския град Тезвия, поради което в Библията се нарича “Тезвитянин”. Произлизал от свещеническото Аароново племе.

Запазило се предание, че бащата на Илия имал за сина си странно видение. Той видял, че благообразни мъже беседват с детето, повиват го с огън и го кърмят с огнен пламък. Разтревожен, бащата разказал за това видение на свещениците. Един от тях му казал: “Не бой се от видението! На детето ще почива Божията благодат; словото му ще бъде като огън, силно и действено; животът му – угоден Богу; и ще съди той Израиля с меч и огън. Името Илия значи крепост Господня.”

Забравяйки безбройните благодеяния на Господа, израилските царе се покланяли на идоли и живеели нечестиво. От всички най-недостоен бил Ахав и жена му Иезавел. Те построили в Самария капище на езическия бог Ваал, като преследвали и избивали пророците и верните служители на Господа. Изпълнен с Дух Божий, Илия дошъл при нечестивия цар и му казал: “Заради греховете ти от днес няма да има дъжд, ни роса, докато не помоля Господа за това!”

Вместо да се разкаят, Ахав и жена му искали да убият Илия. Но Господ спасил пророка от ръцете им и му казал: “Иди и се скрий при потока Хорат,

близо до Йордан! Ще пиеш от водата на потока и Аз ще заповядам на враните да те хранят.”

Илия изпълнил заповяданото и живеел при потока. Враните вечер и сутрин му носели храна, защото Господ може и по чудесен начин да опази тия, които вярно Му служат и се надяват на Него.

Между това думите на пророка се сбъднали: настанала страшна суша – ни дъжд, ни роса падали на земята. По целия Израил настъпил ужасен глад. От продължителното бездъждие изсъхнал и потокът, близо до който живеел Илия. Тогава Господ му казал: “Иди в Сарепта Сидонска! Там една вдовица ще те храни.”

Илия отишъл и на самите градски порти видял една жена, която събирала дърва. Тя била вдовица и имала един син. Илия поискал от нея вода и жената като оставила работата си, веднага отишла за вода. “Донеси ми и хляб, понеже съм гладен!” – казал й пророкът. “Господ ми е свидетел – казала жената, – че нямам хляб. Останало ми е шепа брашно в делвата и малко маслиново масло в гърнето. И ето, аз ще събера две – три дръвца, ще отида и ще приготвя това за себе си и за сина си, ще изядем това и ще умрем.”

– Не бой се! – казал пророкът. – Върви и направи, което казах, направи малка прясна пита за мене и ми донеси! А за себе си и сина си ще направиш после. Защото тъй говори Господ, Бог Израилев: брашното в делвата няма да се свърши и маслиновото масло в гърнето няма да намалее до оня ден, в който Господ ще даде дъжд на земята.

Благочестивата жена повярвала на думите на пророка и от последния свой запас му изпекла хляб. И действително, през всичкото време на страшния глад брашното и маслото не свършвали у нея и тя хранела себе си, сина си и светия пророк, който останал да живее при нея.

Не след много време синът на бедната вдовица ненадейно заболял и умрял. В своята голяма скръб майката казвала на пророка: “Защо си дошъл, човече Божи, да ме накажеш за греховете ми и да умориш сина ми?” Илия взел детето, сложил го на леглото си и започнал да моли Бога да му възвърне живота. Той му духнал три пъти и Господ чул молитвата на св. пророк и възвърнал живота на умрелия. “Виждаш, син ти е жив” – казал той на вдовицата, която радостно извикала: “Сега виждам, че ти си човек Божи и че словото Господне в твоите уста е истинско.” Преданието говори, че възкресеното момче е бил същият пророк Йона, когото Господ по-късно

пратил да проровядва в Ниневия.

Сушата продължила вече три години и шест месеца. Израилтяните тежко страдали: всичко изсъхнало и нямало какво да ядат ни люде, ни добитък. Господ се съжалил над израилтяните и чул молитвите им, понеже във време на скръбта те познали суетността на идолите и се обърнали с молитва към Бога. В Своето милосърдие Господ заповядал на Илия да иде при Ахав и да му възвести за прекратяването на сушата. Илия изпълнил това.

По пътя той срещнал Авдий, добър и благочестив царски служител, който някога спасил от гнева на Иезавел сто верни служители Господни. Авдий, по заповед на царя, търсил долина с потоци, където биха могли да пасат царските коне. “Извести на царя за моето пристигане” – казал му Илия. Но Авдий се изплашил от това поръчение. “По всички страни те търси царят – казал той на пророка, – и ако аз сега му кажа, че си дошъл, а Духът Господен изведнъж те вземе от тук, царят ще заповяда да ме убият.” Но Илия обещал тоя ден да се яви при Ахав, и Авдий известил на царя, че Илия иде.

Ахав пасрещнал Илия и с гняв му казал: “Ти ли си, който смущаваш Израиля?” – “Не аз смущавам Израиля – спокойно отговорил Илия, – а ти и бащиният ти дом, понеже презряхте Господните заповеди и вървите по Вааловци. Заповядай на тоя народ да се събере на планината Кармил и нека дойдат там и пророците и жреците на Ваал, за да узнаят истинския Бог.”

Царят изпълнил желанието на Илия. Множество народ с жреците и пророците на Ваал се събрали на планината Кармил. Илия дошъл и им казал: “Още ли ще куцате на две колена? Ако Господ е Бог, вървете след Него! Ако ли Ваал – вървете след него!” Народът мълчал.

“Аз съм тук едничък от пророците Божи – продължил Илия, – а Ваалови пророци са 450. Дайте две телета! Нека жреците приготвят жертва за Ваал, а аз ще приготвя жертва на Бога! И оногова ще признаем за истински Бог, който ще прати огън на жертвеника.” Целият народ се съгласил на предложението на Илия.

Лъжепророците взели теле, турили го на жертвеника и почнали да молят Ваала да прати онъг на жертвеника. Но напразно се молили те от сутрин до пладне, напразно викали: “Ваале, чуй ни!” – огън не паднал на жертвеника. “Викайта по-високо! – казвал им подегравателно Илия, – може би вашият бог спи или е зает с нещо.”

Вечерта, когато всички се убедили, че молениятa към Ваал са напразни, Илия

казал на лъжепророците: “Сега дайте на мене да приготвя моето жертвоприношение!” Той везл 12 камъни, по числото на Израилевите колена, и направил от тях жертвеник. Около жертвеника направил окоп, заклал теле и го положил върху дървета. “Сега – казал той на народа – донесете вода и я излейте върху жертвата.” Това направили три пъти и то така, че и целият окоп около жертвеника се напълнил с вода.

Тогава св. пророк дигнал очи към небето и казал: “Господи, Боже Авраамов, Исааков и Иаковов, чуй ме! Нека познае тоя народ, че Ти, Господи, си Бог и обърни към Себе Си сърцата на тия люде!” Веднага огън паднал върху жертвеника и запалил жертвата, камъните, дърветата и дори водата в окопа. Като видял това, народът паднал на земята и изповядал единия Бог. А Ваалovите жреци и пророци били избити по заповед на Илия.

След това Илия казал на царя: “Сега си иди у дома, за да не те настигне дъждът”, а сам се изкачил на планината и дълго се молил. И веднага се дигнал вятър, небето се покрило с облаци и проливен дъжд паднал на изсъхналата земя.

Трябвало да се очаква, че всички невярващи след това ще се обърнат към Бога с разкаяние. Но жестоката Иезавел не се смирила пред Господа. Обхваната от гняв, загдето нейните пророци били избити, тя се заканвала да убие Илия. Господ спасил пророка, който се оттеглил в Аравийската пустиня. Скърбейки за неверието и ожесточението на людете, Илия молил Бога да му прати смърт. Но Господ чрез поразителни личби доказал на пророка, че той никога не трябва да пада духом, а винаги твърдо да се уповава на всемогъщия и всеблаг Бог. Той пратил Своя ангел да храни пророка в пустинята.Веднъж, като се събудил, Илия намерил до възглавницата си хляб и стомна вода и бил подканен от ангела да яде и пие. Подкрепен от тая дивна храна, Илия тръгнал и след 40 дни дошъл в планината Хорив. Тук той се поселил в една пещера и не преставал да скърби за прегрешенията на Израиля.

Веднъж чул глас Господен да го пита: “Защо си тук, Илия?” Пророкът отговорил: “Пламнах от ревност за Господа Бога Саваота, защото Израилевите синове оставиха Твоя завет, разрушиха Твоите жертвеници и меч убиха Твоите пророци. Само аз останах, но и моята душа търсят да вземат.” Гласът Господен му казал: “Иди утре на планината. Господ ще мине покрай тебе.”

На другия ден Илия се изкачил на планината да очаква Господа. Изведнъж се

дигнал страшен вятър, който тресял планината и събарял каменни скали. Но Господ не бил в тоя бурен вятър. След това настанал земетръс, но и в него не бил Господ. Светкавица разкъсвала облаците, но и в нея не бил Господ. Най-после повеял лъх на тих ветрец и в него Илия почувствал присъствието на Господа. Той си покрил главата, застанал пред своята пещера и Бог беседвал с него. Господ утешил скърбящия пророк, като му открил, че в Израиля има повече благочестиви люде, отколкото той мисли, защото 7000 мъже не са се поклонили на идолите.

По повеля на Господа Илия си взел за ученик Елисей, който орял тогава на нивата си и оттогава вървял навсякъде след него.Илия остарял. Приближило се времето за неговото заминаване при Господа. За това било дадено откровение не само нему, но и на неговия ученик Елисей и на учениците пророчески, които живеели в градовете Ветил и Йерихон. Пророческите ученици казали на Елисей: “Знаеш ли, че Господ скоро ще вземе от тебе твоя учител?” – “Зная” – отговорил им Елисей и продължавал да върви подир Илия.

В Йерихон учениците пророчески пак му говорили: “Знаеш ли, че днес Господ ще вземе от тебе твоя учител?” Елисей отговорил, че знае. Илия искал да остави ученика в Йерихон, но Елисей не се съгласявал да се отдели от него. И двамата дошли на брега на Йордан. Илия си снел горната дреха и ударил с нея по водата. Водата се разделила от двете страни и той с ученика си минал р. Йордан по сухо. Тук Илия казал на Елисей: “Поискай от мене каквото пожелаеш, докато не съм взет от тебе!” Елисей поискал не земни блага, а Дух Господен. И Господ изпълнил искането му.

Илия и Елисей продължили своя път. Изведнъж огнена колесница с огнени коне се показала между тях. И в тая колесница Илия бил взет с вихър на небето, пред очите на своя смаян ученик, върху когото паднала горната дреха на пророка.

Израилският народ проявявал дълбоко благоговение към паметта на Илия и го считал за най-велик от пророците. “Дигна се пророк Илия като огън и словото му гореше като светило” – казва премъдрият Син Сирахов (48:1).

Когато ангел възвестил на Захария, че ще му се роди син, той казал, че Йоан Предтеча ще върви пред Господа с духа и силата на Илия. А когато Йоан започнал да проповядва в Йоарданската пустиня за близкото идване на Месия, юдеите попитали, не ели той Илия, понеже очаквали, че преди явяването на Месия Илия за втори път ще дойде на земята.

Сам Господ уподобявал Йоан Предтеча на Илия: Илия вече е дошъл, но него узнали и постъпили с него, както искали; и учениците разбрали че Спасителят им говорел за Йоан Кръстител (Мат. 17:12-13).

При преображението на Спасителя на планината Тавор Илия и Мойсей се явили и беседвали с Господа за Неговите страдания. Чрез това тия двама най-велики представители на Стария Завет засвидетелствали пред Христовите ученици, че Иисус е действително Оня, за Когото предсказали Мойсей и пророците.

При Преображението на Спасителя на планината Тавор Илия и Моисей се явили и беседвали с Господа за Неговите страдания (Лука 9:30-31). Чрез това тия двама най-велики представители на Стария Завет засвидетелствували пред Христовите ученици, че Иисус е действително Оня, за Когото предсказали Моисей и пророците.

bg-patriarshia.bg